

ЗМІСТОВІ МОДУЛІ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ
Змістовий модуль 1
ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ РЕДАГУВАННЯ МЕДІАТЕКСТІВ
Лекційний модуль

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1
ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ РЕДАГУВАННЯ МЕДІАТЕКСТІВ

Лекція 1

Тема. ЗАВДАННЯ СУЧАСНОГО РЕДАГУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ГАЗЕТНО-ЖУРНАЛЬНИХ ВИДАНЬ

План

1. Поняття редагування: історія виникнення, основоположники та суспільні потреби.
2. Найважливіші аспекти редагування.
3. Зміст літературного редагування тексту різних видів газетно-журнальних видань.
4. Основні завдання сучасного редагування текстів.
5. Редакторський аналіз – основа ефективності редагування.

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 6, 9, 11, 15, 16, 26, 27, 28, 35.

Лекція 2

Тема. ПОСЛІДОВНІСТЬ ТА ЕТАПНІСТЬ РЕДАКТОРСЬКОЇ РОБОТИ З ГАЗЕТНО-ЖУРНАЛЬНИМИ ВИДАННЯМИ

План

1. Послідовність редакторських операцій та їх методика.
2. Найважливіші етапи роботи редактора з текстом.
3. Принципи членування тексту, як складова редагування.
4. Аналітичний та синтетичний способи побудови авторських розмірковувань і редакторська позиція.
5. Остаточне опрацювання текстового матеріалу.

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 11, 13, 15, 16, 20, 26, 28, 31, 35, 49, 69

Лекція 3

Тема. НОРМАТИВНІ ВИМОГИ ДО РЕДАКТОРСЬКОЇ РОБОТИ НАД ТЕКСТАМИ ГАЗЕТНО-ЖУРНАЛЬНИХ ВИДАНЬ

План

1. Норма, як поняття невідступного правила для редактора
2. Структура норм та їх взаємозв'язок з редакторською роботою
3. Від загальних до конкретних норм у редагуванні газетно-журнальних видань
4. Види і типи сучасних нормативних вимог до редакторської роботи
5. Нормативна база: проблеми й суперечності

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 1, 8, 11, 17, 20, 26, 30, 35.

Лекція 4

Тема. ОСНОВНІ ВИДИ ТА МЕТОДИ ВИПРАВЛЕНЬ У ТЕКСТАХ У ГАЗЕТНО-ЖУРНАЛЬНИХ ВИДАНЬ

План

1. Принципи та методика виправлень текстів у газетно-журнальних виданнях
2. Редакторський аналіз як підстава для застосування різних видів виправлень
3. Редакторська правка-вичитування та правка-скорочення.
4. Завдання найпоширенішого виду редакторських виправлень – правки-доопрацювання.
5. Специфіка редакторської правки-переробки.

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 13, 15, 22, 26, 31, 35, 39. літератури): 1, 8, 11, 17, 20, 26, 30, 35.

Лекція 5

Тема. РОБОТА РЕДАКТОРА ІЗ СКЛАДНИМИ ВИПАДКАМИ СЛОВОВЖИВАННЯ І МОВНИМИ ТРУДНОЩАМИ В ТЕКСТАХ ГАЗЕТНО-ЖУРНАЛЬНИХ ВИДАНЬ

План

1. Суть орфографічних труднощів у тексті.
2. Складні випадки слововживання і редакторська робота з ними.
3. Морфологічні труднощі в авторських текстах.
4. Редактор і труднощі синтаксичного характеру.
5. Пунктуаційні труднощі: основні авторські похибки і методи їх усунення.

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 12, 24, 29, 36, 37, 42, 49, 51, 55, 72, 99.

Лекція 6

Тема. ФАКТИЧНІ І ЛОГІЧНІ ПОМИЛКИ, МЕТОДИ ЇХ УСУНЕННЯ В ГАЗЕТНО-ЖУРНАЛЬНИХ ВИДАННЯХ

План

1. Причини появи фактичних помилок у текстах газетно-журнальних видань.
2. Авторські неточності, їх проникнення в текстову тканину та вплив на якість матеріалу.
3. Шляхи редакторського виявлення та усунення фактичних і логічних помилок.
4. Методи перевірки, уточнення цифр, дат, прізвищ, географічних назв тощо.
5. Рівень редакторської роботи з автором – основний фактор недопущення фактичних помилок у текстах.
6. Міра користі інформаційного тексту в газетно-журнальних виданнях. Поняття надлишкових фраз і надлишкової інформації в тексті.

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 13, 17, 29, 31, 35, 42, 48, 49, 53, 70, 83

Лекція 7

Тема. ІНФОРМАТИВНЕ НАСИЧЕННЯ ТЕКСТУ. РОЛЬ, ОСОБЛИВОСТІ ТА ПОТРЕБИ ЙОГО ПІДВИЩЕННЯ В ТЕКСТАХ ГАЗЕТНО-ЖУРНАЛЬНИХ ВИДАНЬ

План

1. Мета інформативних якостей тексту.
2. Авторський намір і читацьке сприйняття текстового матеріалу.
3. Міра корисності інформаційного тексту в газетно-журнальних виданнях.
4. Поняття надлишкових фраз і надлишкової інформації в тексті.
5. Способи створення напруження, підвищення інформативності в текстах газето-журнальних видань.

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 2, 11, 13, 15, 17, 23, 31, 39, 41.

Практичний модуль

Практичне заняття 1

Тема. ПОСЛІДОВНІСТЬ ТА ЕТАПНІСТЬ РЕДАКТОРСЬКОЇ РОБОТИ З ГАЗЕТНО-ЖУРНАЛЬНИМИ ВИДАННЯМИ

План

1. Послідовність редакторських операцій та їх методика.
2. Найважливіші етапи роботи редактора з текстом.
3. Принципи членування тексту, як складова редагування.
4. Аналітичний та синтетичний способи побудови авторських розмірковувань і редакторська позиція.
5. Остаточне опрацювання текстового матеріалу.

Обговорення питань в аудиторії:

1. Послідовності та етапності редакторських дій з текстами газетно-журнальних видань.
2. Членування тексту і його значення в роботі редактора.
3. Редакторська етика стосовно автора текстового матеріалу.
4. Вплив етапності редакторських виправлень на загальну якість тексту.
5. Правила остаточного редагування текстового матеріалу.
6. Композиційні проблеми при редагуванні тексту.

Домашнє завдання: Підготувати повідомлення за темою: «Вплив послідовності й етапності в редакторській роботі на змістову частину текстового матеріалу».

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 11, 13, 15, 16, 20, 26, 28, 31, 35, 49, 69

Практичне заняття 2

Тема. НОРМАТИВНІ ВИМОГИ ДО РЕДАКТОРСЬКОЇ РОБОТИ НАД ТЕКСТАМИ ГАЗЕТНО-ЖУРНАЛЬНИХ ВИДАНЬ

План

1. Норма, як поняття невідступного правила для редактора
2. Структура норм та їх взаємозв'язок з редакторською роботою
3. Від загальних до конкретних норм у редагуванні газетно-журнальних видань
4. Види і типи сучасних нормативних вимог до редакторської роботи
5. Нормативна база: проблеми й суперечності

Обговорення питань в аудиторії:

1. Редактор тексту і найважливіші норми редагування.
2. Суть нормативних вимог при редагуванні.
3. Норми, що стосуються редакторської роботи
4. Вплив застосування норм редагування на якість тексту
5. Доля текстів, у яких порушуються певні види норм

Домашнє завдання: Підготувати повідомлення за темою: «Основні види конкретних норм та їх застосування при редагуванні текстів газетно-журнальних видань»

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 1, 8, 11, 17, 20, 26, 30, 35.

Практичне заняття 3

Тема. РОБОТА РЕДАКТОРА ІЗ СКЛАДНИМИ ВИПАДКАМИ СЛОВОВЖИВАННЯ І МОВНИМИ ТРУДНОЩАМИ В ТЕКСТАХ ГАЗЕТНО-ЖУРНАЛЬНИХ ВИДАНЬ

План

1. Суть орфографічних труднощів у тексті.
2. Складні випадки слововживання і редакторська робота з ними.
3. Морфологічні труднощі в авторських текстах.
4. Редактор і труднощі синтаксичного характеру.
5. Пунктуаційні труднощі: основні авторські похибки і методи їх усунення.

Обговорення питань в аудиторії:

1. Допомога редактора авторам текстів із складним слововживанням та мовними труднощами.
2. Виправлення в тексті помилок орфографічного характеру
3. Точність слововживання в текстах науково-популярної тематики і роль редактора в дотриманні загальних принципів редагування.
4. Труднощі словотворення та межі втручання редактора в текст.
5. Шляхи подолання синтаксичних труднощів.
6. Складні випадки вживання розділових знаків та їхня роль у розумінні змісту газетно-журнального тексту.

Домашнє завдання: Підготувати повідомлення за темою: «Труднощі слововживанням та мовні труднощі у текстах газетно-журнальних видань».

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 12, 24, 29, 36, 37, 42, 49, 51, 55, 72, 99.

Практичне заняття 4

Тема. ФАКТИЧНІ І ЛОГІЧНІ ПОМИЛКИ, МЕТОДИ ЇХ УСУНЕННЯ В ГАЗЕТНО-ЖУРНАЛЬНИХ ВИДАННЯХ

План

1. Причини появи фактичних помилок у текстах газетно-журнальних видань.
2. Авторські неточності, їх проникнення в текстову тканину та вплив на якість матеріалу.
3. Шляхи редакторського виявлення та усунення фактичних і логічних помилок.
4. Методи перевірки, уточнення цифр, дат, прізвищ, географічних назв тощо.
5. Рівень редакторської роботи з автором – основний фактор недопущення фактичних помилок у текстах.
6. Міра користі інформаційного тексту в газетно-журнальних виданнях. Поняття надлишкових фраз і надлишкової інформації в тексті.

Обговорення питань в аудиторії:

1. Редакторська робота з фактичними помилками в текстах газетно-журнальних видань.
2. Типові фактичні помилки в тексті.
3. Принципи перевірки фактів у авторському тексті.
4. Методи усунення редактором логічних помилок у текстах газетно-журнальних видань.
5. Редакторські правила запобігання фактичних помилок.
6. Особливості «перехресного» читання текстів.

Домашнє завдання: Підготувати повідомлення за темою: «Завдання редактора щодо недопущення фактичних та усунення логічних помилок у текстах».

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 13,

17, 29, 31, 35, 42, 48, 49, 53, 70, 83

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО 1 МОДУЛЯ

1. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови.– Львів: Світ, 2002.
2. Валгина Н.С. Теория текста. [Текст].– М.: Логос, 2003.– 277 с.
3. Васильева А.Н. Газетно-публицистический стиль речи.– М.: Русских язык, 1982.
4. Волкотруб Г.Й. Практична стилістика української мови. Використання морфологічних засобів мови. [Текст].– К.: ТОВ «ЛДЛ», 1998.– 176 с.
5. Волкотруб Г.Й. Стилiстика дiлової мови. – К.: МАУП, 2002.– 206 с.
6. Горпинич. В.О. Сучасна українська літературна мова.– К.:Вища школа, 1999.– 208.
7. Грищенко А.П., Мацько.Л.І та інші. Сучасна українська літературна мова. [Текст].– К.: Вища школа, 1997.– 493 с.
8. Дудик П.С. Стилiстика української мови. – К.: Академія, 2006.– 368 с.
9. Єрмоленко С.Я. Нариси з української словесності: стилістика та культура мови. [Текст].– К.: Довіра, 1999.– 431 с.
10. Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості. Підручник. [Текст].– Львів: ПАІС, 2004.– 268 с.
11. Зелінська Н.В. Теоретичні засади роботи редактора над літературною формою тексту(літературне опрацювання тексту). – К.: УМКВО, 1989, – 76 с.
12. Іваницька Н.Л. Синтаксис простого речення. Складні випадки аналізу. [Текст].– К.: Вища школа, 1989.– 63 с.
13. Іванченко Р.Г. Літературне редагування. – К.: Вища школа, 1983.– 368 с.
14. Кайда Л.Г. Эффективность публицистического текста [Текст].– М.: Издательство МГУ, 1989.– 182 с.
15. Капелющний А. О. Редагування в засобах масової інформації. Матеріали для самостійної роботи студентів факультету журналістики. [Текст].– Львів: ЛДУ, 1999.– 60 с.
16. Капелющний А.О. Практична стилістика української мови. Навчальний посібник. [Текст].– Львів: ПАІС, 2001.– 224 с.
17. Капелющний А. О. Стилiстика. Редагування журналістських текстів: практичні заняття. [Текст].– Львів: ПАІС, 2003 – 544 с.
18. Карпенко В. О. Основи редакторської майстерності. Теорія, методика, практика. Підручник. [Текст].– К.: Університет «Україна», 2007.– 430 с.
19. Коваль А. П. Спочатку було Слово. Крилаті вислови біблійного походження в українській мові. [Текст].– К.: Либідь, 2001
20. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту. Курс лекцій.– Львів: ЛНУ, 1999.– 156 с.
21. Мацько Л.І., Сидоренко О. М. та ін. Стилiстика української мови. [Текст].– К.: Вища школа, 2003.– 462 с.
22. Мильчин А.Э. Методика редактирования текста. – М.: Книга, 1980.– 320.
23. Накорякова К. М. Редактирование материалов массовой информации. [Текст].– М.: Издательство МГУ, 1982.– 112 с.
24. Пазяк О.М., Кисіль Г.Г. Українська мова і культура мовлення. – К.: Вища школа, 1995.– 239 с.
25. Пазяк. О. М., Сербенська О. А. та інші. Українська мова: практикум. – К.: Либідь, 200.– 384 с.
26. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи. – Львів: Афіша, 2001.
27. Партико З. В. Галузеве редагування в засобах масової інформації. [Текст].– Львів: Афіша, 2007.– 104 с.
28. Пономарів О. Д. Стилiстика сучасної української мови.– К.: Либідь, 1992.– 248 с.
29. Пономарів О.Д. Культура слова. Мовностилістичні поради. [Текст].– К.:Либідь, 1990.– 240 с.
30. Пономарів О. Д., Різун В. В. та ін. Сучасна українська мова.. [Текст].– К.: Либідь,

2001.– 400 с.

31. Різун В. В. Літературне редагування. [Текст].– К.:Либідь, 1996.– 240 с.
32. Різун В. В. Мамалига А.І., Феллер М.Д. Нариси про текст.. [Текст].– К.: Київський університет, 1998.– 336 с.
33. Сикорский Н. М. Теория и практика редактирования. [Текст].–М.: Высшая школа, 1980.– 328 с.
34. Сучасна українська мова. Синтаксис. [Текст].– К.: Либідь, 1994.– 256 с.
35. Тимошик М.С. Видавнича справа та редагування. Навчальний посібник. [Текст].– К.: Наша культура і наука – ВД «Ін Юре», 2004.– 224 с.
36. Чак Є.Д. Складні питання граматики та орфографії. [Текст].– К.: Радянська школа, 1978.– 128 с.
37. Чак Є.Д. Складні випадки українського слововживання. [Текст].– К.: Радянська школа, 1969.– 219 с.
38. Чередниченко І. Г. Нариси з загальної стилістики сучасної української мови.– К.: Радянська школа, 1962.– 495 с.
39. Шульжук К.Ф. Синтаксис української мови. Підручник. [Текст].– К.: Академія, 2004.– 408 с.
40. Ющук І. П. Українська мова. [Текст].– К.: Либідь, 2003.– 640 с.
41. Яцимірська М.Г. Культура фахової мови журналіста. Навч. посібник. [Текст].– К.: Львів: ПАІС, 2004.– 332 с.
42. Яцимірська М.Г. Культура фахової мови журналіста. Навч. посібник. [Текст].– Львів: ПАІС, 2004.– 332 с.

Довідники, словники, енциклопедії, рекомендовані для практичних занять

43. Антоненко-Давидович Б.Д. Як ми говоримо. [Текст].– К.: Українська книгарня, 1997.– 335 с.
44. Беленькова Н. Пословица не мимо молвится – Нема приповідки без правди. Російські прислів'я та приказки з українськими відповідниками.– К.:Дніпро, 1969 – 248 с.
45. Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики: 253 тис. слів. [Текст].– К.: Ірпінь, ВТФ «Перун», 2003.– 88 с.
46. Великий тлумачний словник сучасної української мови: 170 тис. слів. [Текст].– К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2001.– 1440 с.
47. Варган І.О., Пилинська М.М. Російсько-український словник сталих виразів. [Текст].– Харків: Прапор, 2002.– 864 с.
48. Волощак М.Й. Довідник для журналістів. Мовні поради. [Текст].– Львів: Б/в, 1995.– 112 с.
49. Волощак М.Й. Неправильно – правильно. Довідник українського слововживання. За матеріалами засобів масової інформації. [Текст].– К.: Просвіта, 2002.– 128 с.
50. Ганич Д.І, Олійник І.С. Словник лінгвістичних термінів. [Текст].– К.: Вища школа, 1985.– 360 с.
51. Головащук С.І. Словник – довідник з українського літературного слововживання. [Текст].– К.: Наукова думка, 2004.– 448 с.
52. Головащук С.І. Російсько-український словник сталих словосполучень. [Текст].– К.: Наукова думка, 2001.– 640 с.
53. Горпинич В.О. Словник географічних назв України. Топоніми та відтопонімічні прикметники. [Текст].– К.: Довіра, 2001. – 526 с.
54. Григорищ Д. С. Журналістика у термінах і виразах.– Львів: Вища школа, 1974.
55. Гринчишин Д.Г., Капелюшний А.О. та інші. Словник труднощів української мови. [Текст].– К.: Радянська школа, 1989.– 336 с.
56. Гринчишин Д.Г., Капелюшик А.О. Словник-довідник з культури української мови.– К.: Знання, 2004.– 368 с.
57. Грінченко Б.Д. Словарь української мови у 4 томах.– К.: Видавництво АН УРСР,

1958–1959.

58. Демська О., Кульчицький І. Словник омонімів.– Львів: Фенікс, 1996.– 224с.
59. Джонсон А.Г. Тлумачний словник з соціології.– Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003.– 480 с.
60. Довідник з культури мови.– К.: Вища школа, 2005. – 399 с.
61. Дячук В. В. Барабан Л. І. Український тлумачний словник театральної лексики.– К.: Просвіта, 2002.– 152 с.
62. Енциклопедія сучасної України у 30 томах.– К.: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001 – 2006, т. 1–6.
63. Енциклопедія українознавства в 11 томах. Перевидання в Україні.– Львів: НТШ, 1993 – 2003.– т. 1–11.
64. Єрмоленко С. Я., Библик С. П. та ін. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів.– К.: Либідь, 2001.– 224 с.
65. Зубков М. Г. Українська мова. Універсальний довідник.– Харків: Школа, 2004.
66. Івченко А. Новий орфографічний словник української мови.– Львів: Кальварія, 2002.– 532 с.
67. Калачник В. С., Колоїд Ж. В. Словник фразеологічних аномімів української мови.– К.: Довіра, 2001.– 284 с.
68. Капелюшний А.О. Стилїстика тексту. Словник-довідник.– Львів: ЛНУ, 200.
69. Капелюшний А.О. Стилїстика й редагування. Практичний словник – довідник журналіста.– Львів: ПАІС, 2002.– 573 с.
70. Капелюшний А.О. Практичний посібник-довідник журналіста. Редагування в ЗМІ. Аналіз і перевірка фактичного матеріалу.– Львів: ПАІС, 2004.– 576 с.
71. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови.– К.: Орій (Кобза), 1993.– 472 с.
72. Кочерган М. П. Словник українсько-російських міжмовних омонімів («фальшиві друзі перекладача»).– К.:Академіка, 1997.– 400 с.
73. Культура української мови. Довідник. [Текст].– К.: Либідь, 1990.– 304 с.
74. Ленець К. В., Савицька Л. О. Короткий російсько-український словник контрольної лексики.– К.: Довіра, 2002.– 284 с.
75. Літературознавчий словник-довідник. – К.: Академія, 1997.– 750 с.
76. Мацько Л. І., Сидоренко О. М. та ін. Російсько-український і українсько-російський словник. Відмінна лексика.– К.: Вища школа, 1992.– 255 с.
77. Непійвода Н. Практичний російсько-український словник: найуживаніші слова і вислови.– К.: Основа, 200.– 256 с.
78. Огар Е. І. Українсько-російський та російсько-український словник-довідник з видавничої справи. – Львів: Палітра друку, 2002.– 224 с.
79. Олійник І. С., Сидоренко М. М. Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник.– К.: Освіта, 1993.– 448 с.
80. Орфографічний словник української мови у 2 томах.– К.: Довіра, 1990.– 990 с.
81. Полюга Л.М. Словник антонімів української мови.– К.: Довіра, 1990.– 275с.
82. Полюга Л. М. Словник синонімів української мови.– К.: Довіра, 2001.– 447 с.
83. Скрипник Л. Г., Дзятківська Н. П. Власні імена людей. Словник – довідник. [Текст].– К.: Наукова думка, 1996.– 336 с.
84. Сліпушко О. М. Політичний і фінансово-економічний словник.– К.: Криниця, 1999.– 392 с.
85. Словник епітетів української мови. [Текст].– К.:Довіра, 1998.– 431 с.
86. Словник іншомовних слів. [Текст].– К.: Довіра, 2000.– 1018 с.
87. Словник іншомовних слів. [Текст].– К.: Наукова думка, 2000.– 662 с.
88. Словник синонімів української мови: В 2 т.– т.1–2.– К.: Наукова думка, 1999-2000.
89. Словник української мови: В 11 т.– т 1–11.– К.: Наукова думка, 1970–1980.

90. Словник фразеологізмів української мови.– К.: Наукова думка, 2003.– 1104 с.
91. Савицька Л. Короткий словник жаргонної лексики української мови.– К.: Критика, 2003.– 336 с.
92. Трійняк І. І. Словник українських імен. – К.: Довіра, 2005.– 509 с.
93. Українська літературна енциклопедія: В 5 т.– т. 1-3. [Текст].– К.: «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 1988–1995.
94. Українська мова: Енциклопедія. – К.: Українська енциклопедія, 2000.– 752 с.
95. Універсальний словник-енциклопедія. – К.: Всеувиго, Новий друк, 2003.– 1414 с.
96. Фразеологічний словник української мови: В 2 т.– Т. 1–2. [Текст].– К.: Наукова думка, 1999.
97. Чак Є. Д. Складні випадки вживання слів.– К.: Радянська школа, 1984.– 184 с.
98. Шевченко Л. Ю., Різун В. В. та ін. Сучасна українська мова: Довідник. – К.: Либідь, 1993.– 336 с.
99. Шевчук С. В. Разом, окремо, через дефіс: Словник-довідник. – К.: АСК, 2003.
100. Юрченко О. С. Івченко А. О. Словник стійких народних порівнянь. – Харків: Основа, 1993.– 176 с.
101. Янко М.Т. Топонімічний словник України. [Текст].– К.: Освіта, 1998.– 180 с.

Змістовий модуль 2

ТЕМА: ПЕРЕКЛАД ЯК ОСНОВНА ЛАНКА ДВОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Лекційний модуль

Лекція 1

Тема: РОЗВИТОК ТЕОРЕТИЧНИХ ПОГЛЯДІВ НА ПЕРЕКЛАД

План

1. Проблема визначення перекладу. Завдання перекладу. Предмет теорії перекладу.
2. Переклад, його типи та види.
3. Галузі перекладознавства.
4. "Вільний", "буквальний", "реалістичний" та "адекватний" переклад.
5. Фіксовані і нефіксовані норми;
6. Параметри норм редагування (кількість переносів підряд, константи - літерні та цифрові);
7. Використання списків, шаблонів або зразків;

Література до теми (позиції подаються за списками рекомендованої літератури): 1, 2, 7, 9, 10, 11, 13.

Лекція 2

Тема: МЕТОДИ ВИПРАВЛЕННЯ ПОВІДОМЛЕНЬ У ПЕРЕКЛАДЕНОМУ ТЕКСТІ

План

1. Методи виправлення перекладеного тексту: вичитування, скорочення, опрацювання і перероблення.
2. Види виправлень в перекладах з позицій варіантності (однозначні, неоднозначні, багатозначні).
3. Виправлення помилок лексичного та стилістичного характеру.
4. Виправлення граматичних та синтаксичних помилок.
5. Редагування тексту-перекладу науково-технічного характеру.

Література до теми (позиції подаються за списками рекомендованої літератури): 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19.

Лекція 3

Тема: ЛЕКСИЧНІ ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ. ІНФОРМАЦІЯ ТА ЇЇ ТИПИ В ПЕРЕКЛАДІ

План

1. Перекладач і словники.
2. Робота зі словниками.
3. Міжмовні омоніми.
4. Типи відповідників при перекладі.
5. Аналіз способів відтворення в перекладі безеквівалентної, частково еквівалентної лексики.
6. Стилiстичні функції власних назв та "промовистих" імен і способи їх відтворення.
7. Загальні правила передачі власних назв у перекладі.

Література до теми (позиції подаються за списками рекомендованої літератури): 2, 3, 5, 7, 13, 15, 16, 24, 23.

Лекція 4

Тема. ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ. ФУНКЦІОНАЛЬНО-СТИЛІСТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ

План.

1. Мотиви застосування трансформацій.
2. Основні способи лексико-семантичних трансформацій.
3. Основні способи граматичних трансформацій.
4. Основні способи лексико-граматичних трансформацій.
5. Основні способи стилістичних трансформацій.
6. Застосування трансформацій у процесі перекладу тексту.

Література до теми (позиції подаються за списками рекомендованої літератури): 2, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19.

Лекція 5

Тема: МАШИННИЙ ПЕРЕКЛАД

План

1. Можливості машинного перекладу.
3. Використання автоматичного перекладу в журналістській праці.
4. Етапи роботи з програмою.
7. Редагування машинного перекладу.
8. Вибір варіантів.
9. Зв'язка з оригіналом.

Література до теми (позиції подаються за списками рекомендованої літератури): 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19.

Практичний модуль

Практичне заняття 1

Тема: МЕТОДИ ВИПРАВЛЕННЯ ПОВІДОМЛЕНЬ У ПЕРЕКЛАДЕНОМУ ТЕКСТІ

План

1. Методи виправлення перекладеного тексту: вичитування, скорочення, опрацювання і перероблення.
2. Види виправлень в перекладах з позицій варіантності (однозначні, неоднозначні, багатозначні).
3. Виправлення помилок лексичного та стилістичного характеру.
4. Виправлення граматичних та синтаксичних помилок.

Обговорення питань в аудиторії:

1. Коригуванні повідомлення редактором з використанням різних засобів (методів) виправлення помилок.
2. Методи виправлення (встановлення, переставлення, видалення, заміна, скорочення, опрацювання, переробка,); вибір потрібних компонентів для усунення помилок.
3. Виявлення та аналізу перекладацьких помилок.
4. Аналіз та класифікація перекладацьких помилок.

Домашнє завдання: Порівняти тексти-переклади у російських та українських версіях двомовних видань; внести необхідні виправлення, якщо в тому є потреба.

Перекладознавчий аналіз публікацій текстів машинного перекладу.

Література до теми (позиції подаються за списками рекомендованої літератури): 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19.

Практичне заняття 2

Тема: ЛЕКСИЧНІ ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ. ІНФОРМАЦІЯ ТА ЇЇ ТИПИ В ПЕРЕКЛАДІ

План

1. Перекладач і словники.
2. Робота зі словниками.
3. Міжмовні омоніми.
4. Типи відповідників при перекладі.
5. Аналіз способів відтворення в перекладі безеквівалентної, частково еквівалентної лексики.
6. Стилiстичні функції власних назв та "примовистих" імен і способи їх відтворення.
7. Загальні правила передачі власних назв у перекладі.

Обговорення питань в аудиторії:

1. Роль словників уперекладі медіатекстів.
2. Аналіз способів відтворення в перекладі безеквівалентної, частково еквівалентної лексики.
3. Стилiстичні функції власних назв та "примовистих" імен і способи їх відтворення.
4. Загальні правила передачі власних назв у перекладі

Домашнє завдання:

1. Знайти різні способи відтворення реалій (безеквівалентної лексики), фразеології.

Література до теми (позиції подаються за списками рекомендованої літератури): 2, 3, 5, 7, 13, 15, 16, 24, 23.

Практичне заняття 3

Тема: ГРАМАТИЧНІ ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ

План

1. Функції граматичних категорій та можливості їх відтворення.
2. Врахування різної граматичної будови та синтаксичних можливостей двох мов при перекладі.
3. Специфіка двомовних видань.
4. Переклад у двомовній газеті.
5. Стилiстичні втрати і компенсації.
6. Подолання лінгвоетнічного бар'єру.
7. Складні місця для перекладу.
8. Труднощі перекладу, зумовлені граматичними особливостями мовних одиниць.
9. Типові мовні помилки двомовних видань.

Обговорення питань в аудиторії:

1. Врахування синтаксичних особливостей оригіналу.
2. Шляхи подолання лінгвоетнічного бар'єру.
3. Складні місця для перекладу.

1. Інтерференція і переклад. Типові мовні помилки двомовних видань

Домашнє завдання:

1. Порівняти тексти у російських та українських версіях двомовних видань.
2. Перекладознавчий аналіз публікацій у двомовних періодичних виданнях.

Література до теми (позиції подаються за списками рекомендованої літератури): 2, 5, 9, 10, 38, 44, 47, 52.

Практичне заняття 4

Тема. ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ. ФУНКЦІОНАЛЬНО-СТИЛІСТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ

План.

1. Мотиви застосування трансформацій.
2. Основні способи лексико-семантичних трансформацій.
3. Основні способи граматичних трансформацій.
4. Основні способи лексико-граматичних трансформацій.
5. Основні способи стилістичних трансформацій.
6. Застосування трансформацій у процесі перекладу тексту.

Обговорення питань в аудиторії:

1. Основні способи перекладацьких трансформацій.
2. Мотиви використання перекладацьких трансформацій.
3. Основні проблеми перекладацьких трансформацій.
4. Визначення основних причин граматичних трансформацій.

Домашнє завдання: Знайти різні види перекладацьких трансформацій у запропонованих текстах. Проаналізувати їх доцільність.

Література до теми (позиції подаються за списками рекомендованої літератури): 2, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО 2 МОДУЛЯ

1. Бархударов Л.С. Язык и перевод. – М., 1975.
2. Виноградов В.С. Введение в переводоведение. Общие и лексические вопросы. М., 2001.
3. Вахтанік Г.Г. Граматичні проблеми перекладу: конспект лекцій та дидактичний матеріал для студентів лінгвістичних спец. (Черкаськ. інж-технологічний ітститут. Черкаси, 2001.
4. Григораш Д. С. Теорія і практика редагування газети. – Львів, 1966.
5. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. – Львів, 1983.
6. Жарова Л.П. Складні випадки перекладу з російської на укр. мову: метод. посібник. Київський центр підвищення кваліфікації держслужбовців і керівників держ. установ і організацій. К., Знання, 2000.
7. Іванов В.Ф., Мелещенко О.К., Різун В.В. Основи комп'ютерної журналістики. – К., 1995.
8. Карабан В.І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. – Вінниця, 2003.
9. Карабан В. Переклад наукової і технічної літератури. У 2 т. Харків 2001.
10. Коваленко А.Я. Загальний курс науково-технічного перекладу. – К., 2002.
11. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу. – К., 2003. – 280с.
12. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу. Аспектний переклад. – Вінниця, 2001.
13. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу. Аспектний переклад. — Вінниця, 2001.
14. Максимов С.Є., Радченко Т.Н. Перекладацький аналіз тексту. К., 2001.
15. Марчук Ю. Н. Проблемы машинного перевода. — М., 1983
16. Мірам Г., Дайнеко В., Тарануха Л., Грищенко М. Основи перекладу. Курс лекцій з теорії та практики перекладу для фак. та інст. міжн. відносин. К., 2002.
17. Мірам Т. Профессия – переводчик. – К., 1999.
18. Нелюбин Л. Л. Переводческий словарь. – М., 1999.
19. Накорякова К. М. Редактирование материалов массовой информации. –М., 1982.
20. Пономарів О.Д. Стилїстика сучасної української мови. – К., 1993.
21. Різун В.В. Літературне редагування. – К., 1996.
22. Семенец О. Е., Панасьев А. Н. История перевода. — К., 1991.
23. Сикорский Н. М. Теория и практика редактирования. – М.,1980.
24. Словник української мови, т. 10. – К., 1979.
25. Сухенко К М Лексичні проблеми перекладу. Київ, вид. Ун-ту, 1972.
26. Теорія і практика перекладу. Аспектний переклад. – Вінниця, 2001.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Тема. Особливості стилістично насиченого тексту, засоби його підвищення.

1. Засоби інформативності тексту.
2. Мовна економія та умови її виникнення.
3. Прийом стиснення в художніх текстах, у рекламі.
4. Рівні напруження й ненапруження у викладі тексту.
5. Шляхи підвищення інформативності тексту (інтенсивний, екстенсивний).

Домашнє завдання Підготувати письмову роботу за темою: «Потреби підвищення або зниження насичення текстів газетно-журнального видання».

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 2, 11, 13, 15, 17, 23, 31, 39, 41.

Тема. Авторська індивідуальність у текстах, участь редактора в розкритті можливостей автора.

1. Якісні ознаки особливостей тексту автора.
2. Авторська індивідуальність: рівні прояву, критерії визначення.
3. Науковий текст у газетно-журнальних виданнях і вияв особи автора.
4. Емоційність форми і логічність змісту.
5. Вибір мовних засобів автором тексту.

Домашнє завдання: Підготувати письмову роботу за темою: «Індивідуальний стиль журналіста, науковця, письменника в газетно-журнальному виданні та ставлення до нового редактора».

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 4, 10, 13, 17, 29, 31, 42, 56.

Тема. Оригінальність авторських текстів – результат системи особливих мовно-стилістичних засобів оформлення мисленевих функцій.

1. Зв'язок мови автора з мовою певного часу, історичної епохи.
1. Співвідношення висловлювань автора з суттю описуваного предмета, події, явища.
2. Оригінальність стилю і відповідність характеру мислення персонажа, профіль мислення автора.
3. Індивідуальність автора й уміння використання оціночних, емоційно забарвлених та експресивних мовленнєвих засобів.
4. Логічність змісту та оригінальність погляду на зображуваний предмет.

Домашнє завдання: Аналіз та обговорення повідомлення з теми «Індивідуальний стиль журналіста, науковця, письменника в газетно-журнальному виданні».

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 4, 10, 13, 17, 29, 31, 42, 56.

Тема. Застосування в основному тексті фрагментів (уривків) інших текстів: мета, доцільність, редакторське втручання.

1. Цитати в тексті, їх підбір, відповідальність оригіналу.
2. Функції посилань, референцій, переказів: уміння автора, чуття редактора.

3. «Чужі» тексти і суть редакторської роботи з ними.
4. Загальні принципи організації тексту в тексті.
5. Текст у тексті: елемент ерудиції автора чи суто зовнішня прикраса?

Домашнє завдання: Аналіз та обговорення повідомлення з теми «Особливості текстових запозичень до основного тексту, їх роль та значення для посилення смислової насиченості газетно-журнальних матеріалів».

Література до теми (позиції подаються за списком літератури): 2, 13, 17, 22, 23, 26, 31, 32, 35

Тема. Робота з канцеляризмами, редакційними трафаретними засобами. Їх основні ознаки, методи та способи подолання в газетно-журнальних виданнях.

Суть канцеляризмів та їх виникнення в текстах газетно-журнальних видань.

1. Основні ознаки канцеляризмів, які зустрічаються в текстових матеріалах.
2. Характер канцеляризмів у поєднанні з іншими словами тексті.
3. Способи усунення канцеляризмів та штампів.
4. Доцільність використання канцеляризмів у певних видах текстів газетно-журнальних видань

Домашнє завдання: Виконати письмову роботу за темою: «Види текстового матеріалу, насиченого канцеляризмами та штампованими висловами».

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 1, 4, 5, 8, 28, 30, 32, 42, 49, 69.

Тема. Методи редакторської роботи з усунення канцеляризмів та штампів.

1. Причини появи слів і висловів з офіційно-ділового мовлення, вжитих за його межами.
2. Вплив канцеляризмів та штампованих висловів на якість текстів газетно-журнальних видань.
3. Як долаються канцеляризми і штампи в текстах?
4. Правила редакторської роботи зі штампами та висловами офіційно-ділового мовлення в текстах.
5. Штамп як ознака збідненої лексики тексту газетно-журнального видання

Домашнє завдання: Аналіз та обговорення повідомлення з теми «Види текстового матеріалу, насиченого канцеляризмами та штампованими виразами».

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 1, 4, 5, 8, 28, 30, 32, 42, 49, 69.

Тема. Лексичний склад та граматична будова усталених словосполучень

1. Природа фразеологізмів та складові частини.
2. Редакторський аналіз усталених словосполучень.
3. Основні засади й етапність роботи з фразеологізмами в текстах газетно-журнальних видань.
4. Фразеологізми в різних функціональних стилях.
5. Трансформація фразеологізмів для вилучених заголовків у газетах та журналах.

Домашнє завдання: Аналіз та обговорення повідомлення з теми «Фразеологізми засіб якісного поліпшення стилістичні структури тексту».

Література до теми (позиції подаються за списками рекомендованої літератури): 4, 16, 37, 38, 44, 47, 52, 67, 77, 79.

Тема. Редактор газетно-журнальних видань і робота з діалектизмами, неологізмами, техніцизмами, архаїзмами, історизмами.

1. Слова особливого призначення в текстових конструкціях: доцільність і необхідність.

2. Номінативна функція і стилістичне завдання неологізмів та застарілої лексики.

3. Стилiстичне використання в газетах та журналах та журналах діалектизмів.

4. Редакторська робота з техніцизмами та історизмами.

5. Авторська позиція і редакторська вимогливість щодо використання в текстах слів текстах слів конкретної лексики.

Домашнє завдання: Підготувати повідомлення за темою: «Вживання в текстах газетно-журнальних видань діалектизмів та історизмів» (на прикладах україномовних періодичних видань).

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 7, 9, 14, 16, 17, 21, 23, 28, 30, 35, 48, 69.

Тема. Ефективність використання в текстах слів особливого призначення: неологізмів, історизмів, діалектизмів, техніцизмів

1. Стилiвові потреби та якісні характеристики текстів з техніцизмами та історизмами.

2. Як визначити ефективність використання в текстах слів особливого призначення?

3. Чим викликає потреба насичення тексту діалектизми?

4. Яка різниця між неологізмом та новотвором?

5. Загальне сприйняття читачем текстів з надмірним використанням застарілої лексики

Домашнє завдання: Аналіз та обговорення повідомлення з теми «Вживання в текстах газетно-журнальних видань діалектизмів та історизмів».

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 7, 9, 14, 16, 17, 21, 23, 28, 30, 35, 48, 69.

Тема. Використання у текстах лексичних засобів підсилення дієвості мови автора та завдання редакторської роботи.

1. Вибір та способи застосування лексичних засобів.

2. Найважливіші умови влучного і яскравого використання образних засобів.

3. Мета і функція застосування в тексті публіцистичних образів.

4. Метафоричність та персоніфікація в текстах газетно-журнальних видань

Домашнє завдання: Підготувати письмову роботу за темою: «Місце, роль та ефективність іронії в сучасних газетних текстах» (за публікаціями конкретних україномовних видань).

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 1, 3, 10, 14, 17, 30, 31, 35, 38.

Тема. Суть редакторської роботи щодо підсилення дієвості мови автора в текстах газетно-журнальних видань.

1. Образні вкраплення в описах подій, ситуацій, епізодів.

2. Підсилення дієвості мови в наукових та науково-популярних текстах.

3. Робота редактора і його оцінки лексичних засобів, використаних авторами публіцистичних матеріалів.

4. Персоніфікація в реченнях, що потребують редакторського втручання.

5. Доцільність в текстах сучасних газетно-журнальних видань алегорії, гіперболи, метонімії.

Домашнє завдання: Аналіз та обговорення повідомлення з теми «Місце та ефективність іронії в сучасних газетних текстах».

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 1, 3, 10, 14, 17, 30, 31, 35, 38.

Тема. Робота редактора з іншомовними словами в текстах газетно-журнальних видань.

1. Запозичення слів та їх межі в текстах сучасних газетно-журнальних видань.
2. Вживання іншомовних слів без потреби та надміру.
3. Нагромадження в тексті незрозумілих слів іншомовного походження.
4. Іншомовні слова в наукових та науково-популярних текстах.
5. Способи очищення текстів від засилля іншомовних слів.

Домашнє завдання: Підготувати письмову роботу за темою: «Роль та завдання іншомовних слів у текстах газетно-журнальних видань»

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 1, 15, 16, 28, 31, 44, 49, 69, 72, 77, 86, 87.

Тема. Якість, доступність та ефективність текстів з іншомовними словами

1. Місце і значення іншомовних слів у сучасних газетно-журнальних виданнях.
2. Українські норми написання (1993 р.) іншомовних слів.
3. Складнощі правописного відтворення лексем іншомовного походження.
4. Авторський текст і якість підбору до нього чужомовних слів.
5. У чому полягає доступність та ефективність текстів з іншомовними словами?

Домашнє завдання: Аналіз та обговорення повідомлення з теми «Роль та завдання іншомовних слів у текстах газетно-журнальних видань».

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 1, 15, 16, 28, 31, 44, 49, 69, 72, 77, 86, 87.

Тема. Стилiстично забарвлені та експресивні слова в текстах друкованих засобів масової інформації.

1. Слова нейтральні та їх місце в текстах газетно-журнальних видань
2. Книжкові слова: основні характеристики, потреби використання.
3. Емоційні слова та їх ефективність у текстах, адресованих різним категоріям читачів.
4. Групи слів з позитивним і негативним забарвленням
5. Редакторсько-видавничий супровід експресивних слів у довідковій літературі.

Домашнє завдання: Виконати письмову роботу за темою: «Текст газетно-журнального видання і найуживаніші стилістично забарвлені та експресивні слова» (на прикладах конкретних газет, журналів).

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 1, 7, 13, 15, 16, 24, 31, 32, 38, 69, 74.

Тема. Редакторська робота із стилістично забарвленими та експресивними словами в текстах.

1. Редактор і розмовна лексика в газетній мові: що слід залишати, а чого треба уникати?
2. Які експресивні слова порушують норми літературного слововживання?
3. Редакторські методи роботи з жаргонною лексикою.
4. Емоційні слова, як слова – оцінки.

5. Що таке сленг і межі його використання в газетно-журнальних виданнях?

Домашнє завдання: Аналіз та обговорення повідомлення з теми «Текст газетно-журнального видання і найуживаніші стилістично забарвлені та експресивні слова».

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 1, 7, 13, 15, 16, 24, 31, 32, 38, 69, 74.

Тема. Проблеми вживання спільнокореневих слів у текстах газетно-журнальних видань.

1. Використання слів подібних за формою та відмінних за значенням
2. Багатозначність слів: небезпеки для автора і редактора газетно-журнальних текстів.

3. Спільнокореневі дієслова і роль префіксів у них.

4. Паронімія в тексті: її значення, можливості авторського застосування.

5. Спільнокореневі слова – синоніми з різними префіксами.

Домашнє завдання: Виконати письмову роботу за темою: «Авторська мета її ефективність наповнення газетних текстів спільнокореневими словами» (подати з газетними вирізками)

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 4, 8, 15, 16, 28, 30, 31, 32, 35, 37.

Тема. Використання в текстах друкованих засобів масової інформації спільнокореневих слів

1. Як і коли використовуються спільнокореневі слова: посилення виразності, підвищення дієвості тексту?

2. Труднощі у виборі спільнокореневих слів для тексту.

3. Змішування різнопрефіксних паронімів як результат допущеної лексичної помилки автором.

4. Сплутування в деяких текстах пар запозичених патронімічних слів.

5. Надмірності в словосполученнях та їх уникнення за редакторською допомогою.

Домашнє завдання: Аналіз та обговорення повідомлення з теми «Авторська мета й ефективність наповнення газетних текстів спільнокореневими словами».

Література до теми (позиції подаються за списком рекомендованої літератури): 4, 8, 15, 16, 28, 30, 31, 32, 35, 37.

ЗАПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Текст та його природа в газетних і журнальних виданнях.

2. Правила, форми та методи роботи редактора з автором.

3. Оцінка редактором авторського тексту та її складові.

4. Текст у тексті, потреба й доцільність використання.

5. Редакторський аналіз тексту.

6. Особливості тексту в друкованих засобах масової інформації.

7. Реалізація висновків редакторського аналізу.

8. Види правки тексту.

9. Використання лексичних засобів у текстах публіцистичного стилю.

10. Робота редактора із заголовками у газетних і журнальних текстах.

11. Фразеологізми у газетних та журнальних текстах, їх роль і можливості.

12. Мова і стиль статті як жанру в сучасній українській газеті.

13. Застосування нормативних вимог у редакторській роботі.

14. Основні засади роботи літературного редактора над текстами

суспільно-політичної тематики.

15. Загальні норми редагування.
16. Робота редактора з діалектизмами в газетних та журнальних публікаціях.
17. Мова і стиль інформаційних матеріалів сучасної української газети.
19. Техніцизми в тексті і редакторська робота з ними.
20. Порядок слів у реченні та його значення.
21. Робота редактора з автором, правила втручання в авторський текст.
22. Стилiстично забарвлені та емоційні слова у текстах газет і журналів.
23. Поняття про цілісність та зв'язність тексту.
24. Фраза – зачин у структурі тексту.
25. Робота редактора з абрeвіатурами у тексті.
26. Основні функції редакторського аналізу тексту.
28. Професіоналізми та жаргонізми і робота з ними редактора.
29. Числа і дати в текстах газет і журналів.
30. Особливості редагування різних видів текстів у газетних та журнальних виданнях.
31. Використання в газетних і журнальних публікаціях загальномовних та авторських неологізмів.
32. Принципи перевірки фактичного матеріалу.
33. Робота редактора з цитатами в газетних та журнальних виданнях.
34. Лінгвістичні норми редагування.
35. Канцеляризми в текстах.
36. Робота редактора над структурою тексту.
37. Типові фактичні помилки в тексті.
38. Юридичні норми редагування.
39. Написання імен у текстах газетних і журнальних видань.
40. Редагування художніх текстів у журнальних виданнях.
41. Точність слововживання у текстах науково-популярного стилю в журналах.
42. Основні правила внесення редакторських змін до тексту.
43. Іншомовні слова у газетних публікаціях та редакторська робота з ними.
44. Особливості редагування роздуму в газетних і журнальних виданнях.
45. Труднощі редакторської роботи над текстом при перекладі фразеологізмів.
46. Основні характеристики зміни, скорочення, вставки.
47. Логічні засади редагування в текстах газетних та журнальних видань.
48. Загальні вимоги до роботи літературного редактора в газеті.
49. Причини фактичних помилок та методи їх усунення.
50. Межі втручання редактора в текст.
52. Методи усунення логічних помилок.

ТЕСТ РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДІВ

1. Редагування тексту - це:

- А. трансляція повідомлень;
- Б. перегляд і виправлення повідомлень;
- В. уніфікація повідомлень;
- Г. протиставлення значень;

2. Предметом редагування є:

- А. приведення авторського оригіналу у відповідність до чинних норм;
- Б. авторський оригінал;
- В. методи редагування повідомлень;

- Г. осмислення редакторського досвіду.
- 3. Трансляція повідомлень для отримання соціального ефекту - це:**
- А. верифікація повідомлень;
 - Б. адаптація повідомлень;
 - В. нормалізація повідомлень;
 - Г. мета редагування;
- 4. Перевірка істинності тверджень повідомлення – це:**
- А. адвербіалізація повідомлень;
 - Б. верифікація повідомлень;
 - В. нормалізація повідомлень;
 - Г. уніфікація повідомлень;
- 5. Пристосування мови та інформації повідомлення до мови і тезаурусу реципієнтів – це:**
- а) Адаптація повідомлень
 - б) Адвербіалізація повідомлень
 - с) Рецепція повідомлень
 - д) Інтерпретація повідомлень
- 6. Приведення норм повідомлення, реалізованих автором, у відповідність до тих норм, якими користується реципієнт**
- а) Адаптація повідомлень
 - б) Адвербіалізація повідомлень
 - с) Нормалізація повідомлень
 - д) Рецепція повідомлень
- 7. Коментар до повідомлення, що пояснює незрозумілі реципієнтові речення, пояснення відхилення від прийнятих норм тощо – це:**
- а) Адаптація повідомлень
 - б) Адвербіалізація повідомлень
 - с) Рецепція повідомлень
 - д) Інтерпретація повідомлень;
- 8. Подача певних елементів повідомлень згідно зі стандартами – це:**
- а) Стандартизація;
 - б) Уніфікація;
 - с) Урізноманітнення;
 - д) Рецепція повідомлень;
- 9. Надання повідомленню певного політичного забарвлення - це:**
- а) Деполітизація повідомлень;
 - б) Політизація повідомлень;
 - с) Процес редагування;
 - д) Етизація повідомлень.
- 10. Перевірка інформації, обраних відповідників, доцільність їх вживання з метою удосконалення тексту – це:**
- а) Рецепція повідомлень;
 - б) Адаптація повідомлень;
 - с) Процес редагування
 - д) Верифікація повідомлень
- 11. Коли редактором тексту виступає сам перекладач – це:**
- а) авторське редагування;
 - б) редакторське редагування;
 - с) коректорське редагування.
- 12. Послідовність процедур, які дають змогу відшукати відхилення від норм та виправити – це:**
- а) Естетизація повідомлень

- b) Етизація повідомлень
 - c) Процес редагування
 - d) Методи редагування
- 13. Редагування складається з двох повністю рівноправних процедур:**
- a) аналізу і виправлення
 - b) оцінка і порівняння
 - c) адаптація і адвербіалізація
- 14. Етап сканування тексту, спрямований на визначення тематики, стилістичних особливостей, якості вжитої у документі мови; ідеї щодо можливостей покращення тексту перевіряє:**
- a) ступінь формальної відповідності оригіналу тексту,
 - b) ступінь формальної відповідності у кінцевій мові,
 - c) ступінь смислового навантаження та прийнятності для цільової аудиторії.
- 15. Порівняння попереднього тексту з його новим варіантом, остаточна перевірка тексту – це:**
- a) завершальний етап
 - b) ознайомлення з текстом оригіналу та перекладу
 - c) звірення тексту перекладу з вихідним текстом
 - d) внесення смислових і стилістичних правок
- 16. Останній крок в процесі отримання адекватного, повноцінного перекладу – це:**
- a) перевірка перекладу
 - b) редагування
 - c) Етизація повідомлень
 - d) Інтерпретація повідомлень
- 17. Прикладна суспільна інформологічна наука, яка досліджує методологічні засади готування в ЗМІ повідомлень (видавничого процесу)**
- a) морфологія
 - b) теорія редагування
 - c) едитологія
 - d) галузеве редагування
- 18. складова частина едитології, що досліджує методологічні засади безпосереднього готування повідомлень до публікування**
- a) Теорія редагування;
 - b) Едитологія;
 - c) Нормативне редагування
 - d) Творче редагування
- 19. Що не входить до теорії редагування:**
- a) Загальне редагування
 - b) Творче редагування
 - c) Галузеве редагування
 - d) Спеціальне редагування
- 20. Метод редагування, що реалізується у вигляді виправлення (реконструкції) знайдених відхилень (помилки) – це:**
- a) Метод аналізу
 - b) Метод синтезу
 - c) Методи соціологічних досліджень
 - d) Методи інформаційного пошуку
- 21. Метод редагування, що полягає у проведенні різноманітних опитувань**
- a) Метод аналізу
 - b) Метод синтезу
 - c) Метод соціологічних досліджень
 - d) Метод інформаційного пошуку

22. Метод редагування, що використовується для виявлення відхилень у повідомленні:

- a) Метод аналізу
- b) Метод синтезу
- c) Метод соціологічних досліджень
- d) Метод інформаційного пошуку

23. Трансляція повідомлень для отримання заданого соціального ефекту – це:

- a) Завдання редагування;
- b) Методика редагування;
- c) Мета редагування;
- d) Норма редагування;

24. Розставте завдання редактора у хронологічній послідовності:

- a) адаптація повідомлень
- b) верифікація повідомлень
- c) етизація та естетизація повідомлень
- d) інтерпретація повідомлень
- e) локалізація повідомлень
- f) нормалізація повідомлень
- g) уніфікація або урізноманітнення

1) 2) 3) 4) 5) 6) 7)

25. Редагування складається з двох повністю рівноправних процедур - це:

- a) адаптація і верифікація повідомлень
- b) етизація та естетизація повідомлень
- c) інтерпретація та локалізація повідомлень
- d) аналізу (контролю) та виправлення (реконструкції)

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови. – Львів: Світ, 2002.– 232 с.
2. Валчина Н.С. Теория текста. – М.: Логос, 2003.– 277 с.
3. Васильева А.Н. Газетно-публицистический стиль речи. – М.: Русских язык, 1982.– 198 с.
4. Волкотруб Г.Й. Практична стилістика української мови. Використання морфологічних засобів мови.– К.: ТОВ «ЛДЛ», 1998.– 176 с.
5. Волкотруб Г.Й. Стилiстика дiлової мови.– К.: МАУП, 2002.– 206 с.
6. Горпинич В.О. Сучасна українська літературна мова. – К.:Вища школа, 1999.– 208 с.
7. Грищенко А.П., Мацько Л.І та інші. Сучасна українська літературна мова.– К.: Вища школа, 1997.– 493 с.
8. Дудик П.С. Стилiстика української мови.– К.: Академія, 2006.– 368 с.
9. Єрмоленко С.Я. Нариси з української словесності: стилістика та культура мови.– К.: Довіра, 1999.– 431 с.
10. Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості. Підручник.– Львів: ПАІС, 2004.– 268 с.
11. Зелінська Н.В. Теоретичні засади роботи редактора над літературною формою тексту(літературне опрацювання тексту).– К.: УМКВО, 1989, – 76 с.
12. Іваницька Н.Л. Синтаксис простого речення. Складні випадки аналізу.– К.: Вища школа, 1989.– 63 с.
13. Іванченко Р.Г. Літературне редагування.– К.: Вища школа, 1983.– 368.
14. Кайда Л.Г. Эффективность публицистического текста.– М.: Издательство МГУ, 1989.– 182 с.
15. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації. Матеріали для самостійної роботи студентів факультету журналістики.– Львів: ЛДУ, 1999.– 60 с.
16. Капелюшний А.О. Практична стилістика української мови. Навчальний посібник.– Львів: ПАІС, 2001.– 224 с.
17. Капелюшний А. О. Стилiстика. Редагування журналістських текстiв: практичні заняття.– Львів: ПАІС, 2003 – 544 с.
18. Карпенко В. О. Основи редакторської майстерності. Теорія, методика, практика. Підручник.– К.: Університет «Україна», 2007.– 430 с.
19. Коваль А. П. Спочатку було Слово. Крилаті вислови біблійного походження в українській мові.– К.: Либідь, 2001
20. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту. Курс лекцій.– Львів: ЛНУ, 1999.– 156 с.
21. Мацько Л.І., Сидоренко О. М. та ін. Стилiстика української мови.– К.: Вища школа, 2003.– 462 с.
22. Мильчин А.Э. Методика редактирования текста.– М.: Книга, 1980.– 320 с.
23. Накорякова К. М. Редактирование материалов массовой информации. – М.: Издательство МГУ, 1982.– 112 с.
24. Пазяк О.М., Кисіль Г.Г. Українська мова і культура мовлення. – К.: Вища школа, 1995.– 239 с.
25. Пазяк. О. М., Сербенська О. А. та інші. Українська мова: практикум. – К.:

Либідь, 200.– 384 с.

26. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи.– Львів: Афіша, 2001.– 416 с.

27. Партико З. В. Галузеве редагування в засобах масової інформації. – Львів: Афіша, 2007.– 104 с.

28. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови. – К.: Либідь, 1992.– 248 с.

29. Пономарів О.Д. Культура слова. Мовностилїстичні поради. – К.:Либідь, 1990.– 240 с.

30. Пономарів О. Д., Рїзун В. В. та ін. Сучасна українська мова.. – К.: Либідь, 2001.– 400 с.

31. Рїзун В. В. Літературне редагування.– К.:Либідь, 1996.– 240 с.

32. Рїзун В. В. Мамалига А.І., Феллер М.Д. Нариси про текст.– К.: Київський університет, 1998.– 336 с.

33. Сикорский Н. М. Теория и практика редактирования.- М.: Высшая школа, 1980.

34. Сучасна українська мова. Синтаксис. – К.: Либідь, 1994.

35. Тимошик М.С. Видавнича справа та редагування. Навчальний посїбник. – К.: Наша культура і наука – ВД «Ін Юре», 2004.– 224 с.

36. Чак Є.Д. Складні питання граматики та орфографії. – К.: Радянська школа, 1978.– 128 с.

37. Чак Є.Д. Складні випадки українського слововживання. – К.: Радянська школа, 1969.– 219 с.

38. Чередниченко І. Г. Нариси з загальної стилїстики сучасної української мови.– К.: Радянська школа, 1962.– 495 с.

39. Шульжук К.Ф. Синтаксис української мови. Підручник.– К.: Академія, 2004.– 408 с.

40. Юшук І. П. Українська мова.– К.: Либідь, 2003.– 640 с.

41. Яцимїрська М.Г. Культура фахової мови журналіста. Навч. посїбник. – К.: Львів: ПАІС, 2004.– 332 с.

42. Яцимїрська М.Г. Культура фахової мови журналіста. Навч. посїбник.– Львів: ПАІС, 2004.– 332 с.

Довідники, словники, енциклопедії, рекомендовані для практичних занять

43. Антоненко-Давидович Б.Д. Як ми говоримо.– К.: Українська книгарня, 1997.– 335 с.

44. Беленькова Н. Пословица не мимо молвится – Нема приповідки без правди. Росїйські прислів'я та приказки з українськими відповідниками.– К.:Дніпро, 1969 – 248 с.

45. Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики: 253 тис. слів.– К.: Ірпїнь, ВТФ «Перун», 2003.– 88 с.

46. Великий тлумачний словник сучасної української мови: 170 тис. слів. – К.; Ірпїнь: ВТФ «Перун», 2001.– 1440 с.

47. Варган І.О., Пилинська М.М. Росїйсько-український словник сталих виразів.– Харків: Прапор, 2002.– 864 с.

48. Волощак М.Й. Довідник для журналістів. Мовні поради.– Львів: Б/в, 1995.– 112 с.

49. Волощак М.Й. Неправильно – правильно. Довідник українського слововживання. За матеріалами засобів масової інформації.– К.: Просвіта, 2002.– 128 с.

50. Ганич Д.І, Олійник І.С. Словник лїнгвістичних термінів.– К.: Вища школа, 1985.– 360 с.

51. Головащук С.І. Словник – довідник з українського літературного слововживання.– К.: Наукова думка, 2004.– 448 с.

52. Головащук С.І. Росїйсько-український словник сталих словосполучень.– К.: Наукова думка, 2001.– 640 с.

53. Горпинич В.О. Словник географічних назв України. Топоніми та відтопонімічні прикметники.– К.: Довіра, 2001. – 526 с.
54. Григориш Д. С. Журналістика у термінах і виразах.– Львів: Вища школа, 1974.– 296 с.
55. Гринчишин Д.Г., Капелюшний А.О. та інші. Словник труднощів української мови.– К.: Радянська школа, 1989.– 336 с.
56. Гринчишин Д.Г., Капелюшок А.О. Словник-довідник з культури української мови.– К.: Знання, 2004.– 368 с.
57. Грінченко Б.Д. Словарь української мови у 4 томах.– К.: Видавництво АН УРСР, 1958–1959.
58. Демська О., Кульчицький І. Словник омонімів. – Львів: Фенікс, 1996.– 224 с.
59. Джонсон А.Г. Тлумачний словник з соціології.– Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003.– 480 с.
60. Довідник з культури мови.– К.: Вища школа, 2005. – 399 с.
61. Дячук В. В. Барабан Л. І. Український тлумачний словник театральної лексики.– К.: Просвіта, 2002.– 152 с.
62. Енциклопедія сучасної України у 30 томах.– К.: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001 – 2006, т. 1–6.
63. Енциклопедія українознавства в 11 томах. Перевидання в Україні.– Львів: НТЩ, 1993 – 2003.– т. 1–11.
64. Єрмоленко С. Я., Библик С. П. та ін. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів.– К.: Либідь, 2001.– 224 с.
65. Зубков М. Г. Українська мова. Універсальний довідник.– Харків: Школа, 2004.– 496 с.
66. Івченко А. Новий орфографічний словник української мови.– Львів: Кальварія, 2002.– 532 с.
67. Калачник В. С., Колоїд Ж. В. Словник фразеологічних аномілів української мови.– К.: Довіра, 2001.– 284 с.
68. Капелюшний А.О. Стилїстика тексту. Словник-довідник.– Львів: ЛНУ, 200 с.
69. Капелюшний А.О. Стилїстика й редагування. Практичний словник – довідник журналіста.– Львів: ПАІС, 2002.– 573 с.
70. Капелюшний А.О. Практичний посібник-довідник журналіста. Редагування в ЗМІ. Аналіз і перевірка фактичного матеріалу.– Львів: ПАІС, 2004.– 576 с.
71. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови.– К.: Орій (Кобза), 1993.– 472 с.
72. Кочерган М. П. Словник українсько-російських міжмовних омонімів («фальшиві друзі перекладача»)..– К.:Академіка, 1997.– 400 с.
73. Культура української мови. Довідник. – К.: Либідь, 1990.– 304 с.
74. Ленець К. В., Савицька Л. О. Короткий російсько-український словник контрольної лексики.– К.: Довіра, 2002.– 284 с.
75. Літературознавчий словник-довідник.– К.: Академія, 1997.– 750 с.
76. Мацько Л. І., Сидоренко О. М. та ін. Російсько-український і українсько-російський словник. Відмінна лексика.– К.: Вища школа, 1992.
77. Непийвода Н. Практичний російсько-український словник: найуживаніші слова і вислови.– К.: Основа, 200.– 256 с.
78. Огар Е. І. Українсько-російський та російсько-український словник-довідник з видавничої справи.– Львів: Палітра друку, 2002.– 224 с.
79. Олійник І. С., Сидоренко М. М. Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник.– К.: Освіта, 1993.– 448 с.
80. Орфографічний словник української мови у 2 томах.– К.: Довіра, 1990.– 990 с.
81. Полюга Л.М. Словник антонімів української мови.– К.: Довіра, 1990.
82. Полюга Л. М. Словник синонімів української мови.– К.: Довіра, 2001.

83. Скрипник Л. Г., Дзятківська Н. П. Власні імена людей. Словник-довідник. [Текст].– К.: Наукова думка, 1996.– 336 с.
84. Сліпушко О. М. Політичний і фінансово-економічний словник.– К.: Криниця, 1999.– 392 с.
85. Словник епітетів української мови. [Текст].– К.: Довіра, 1998.– 431 с.
86. Словник іншомовних слів. [Текст].– К.: Довіра, 2000.– 1018 с.
87. Словник іншомовних слів. [Текст].– К.: Наукова думка, 2000.– 662 с.
88. Словник синонімів української мови: В 2 т.– т.1–2. [Текст].– К.: Наукова думка, 1999-2000.
89. Словник української мови: В 11 т.– т 1–11.– К.: Наукова думка, 1970–1980.
90. Словник фразеологізмів української мови.– К.: Наукова думка, 2003.– 1104 с.
91. Савицька Л. Короткий словник жаргонної лексики української мови.– К.: Критика, 2003.– 336 с.
92. Трійняк І. І. Словник українських імен. – К.: Довіра, 2005.– 509 с.
93. Українська літературна енциклопедія: В 5 т.– т. 1-3.– К.: «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 1988–1995.
94. Українська мова: Енциклопедія. – К.: Українська енциклопедія, 2000.– 752 с.
95. Універсальний словник-енциклопедія. – К.: Новий друк, 2003.– 1414 с.
96. Фразеологічний словник української мови: В 2 т.– Т. 1–2.– К.: Наукова думка, 1999.
97. Чак Є. Д. Складні випадки вживання слів.– К.: Радянська школа, 1984.– 184 с.
98. Шевченко Л. Ю., Різун В. В. та ін. Сучасна українська мова: Довідник. – К.: Либідь, 1993.– 336 с.
99. Шевчук С. В. Разом, окремо, через дефіс: Словник-довідник.– К.: АСК, 2003.– 416
100. Юрченко О. С. Івченко А. О. Словник стійких народних порівнянь. – Харків: Основа, 1993.– 176 с.
101. Янко М.Т. Топонімічний словник України.– К.: Освіта, 1998.– 180 с.